

ővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.45/2013/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év április 23. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **I.r. vádlottás társa** ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2013. május 06. napján kihirdetett 43(III.)B.76/2013/33. számú ítéletét **II.r. vádlott** vonatkozásában **helybenhagyja**.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. május 06. napján kihirdetett 43(III.)B.76/2013/33. számú ítéletével **I.r. vádlottat** a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt megrovásban részesítette, míg **II.r. vádlottat** 2 rb. egyik esetben felbujtóként elkövetett a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt 1 évre próbára bocsátotta.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész az ítéletet **I.r. vádlott** tekintetében tudomásul vette, **II.r.** vonatkozásában három napi gondolkodási időt tartott fenn, de fellebbezést a későbbiekben sem terjesztett elő. **I.r. vádlott** és védője az ítéletet szintén tudomásul vette. **II.r. vádlott** és védője bizonyítottság hiányában történő felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést. A védő csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását is, melyben részben változtatva korábbi álláspontján elsődlegesen védence bűncselekmény hiányában történő felmentését kérte. Ezzel összefüggésben előadta, hogy a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő büntető törvénykönyv eltérően szabályozza a jelentési kötelezettség megszegését, mint a cselekmény elkövetésének idejében. Kifejtette, hogy védence az irányadó vád szerint jelentési kötelezettségének elmulasztása miatt valósította meg a szolgálatban kötelességszegés vétségét, mely gyakorlat a továbbiakban azért nem tartható fenn, mert a jelentési kötelezettség elmulasztása jelenleg már csak akkor bűncselekmény, ha az a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár. A Btk. 2. § (2) bekezdésére figyelemmel indítványozta ezért az új büntető törvény alkalmazását, az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és **II.r. vádlott** bűncselekmény hiányában történő felmentését, mivel az általa elkövetett jelentési kötelezettség megszegése nem járt a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével. Másodlagosan bizonyítottság hiányában indítványozta védence felmentését, figyelemmel arra, hogy az eljárás adatai alapján

nem állapítható meg, hogy védenca tudomást szerzett volna az előállított személy öngyilkossági kísérletéről.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.514/2013/1. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, mivel álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegelési jogkörében meghozott ítélete mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért felülbírálatra alkalmas. Kifejtette, hogy nincs törvényes ok a mérlegelésen alapuló tényállás megváltoztatására, és az elsőfokú bíróság helyesen következtetve a vádlott bűnösségére, törvényesen minősítette szolgálati bűncselekményeit is. II.r. vádlottal szemben kiszabott intézkedés további enyhítésére sem látott lehetőséget.

A másodfokú nyilvános ülésen a II.r. vádlott védője perbeszédében fellebbezésének írásbeli indokolásában előadottakat változatlanul fenntartotta. Az új Btk. alkalmazására figyelemmel elsődlegesen védenca bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta figyelemmel arra, hogy a terhére rótt katonai bűncselekményt jelentési kötelezettségének elmulasztásával valósította meg, amely nem járt a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével. Véleménye szerint a jelentési kötelezettség megszegése speciálisabb a szolgálatban kötelességszegés vétségéhez képest, ezért nem tartható fenn az a bírói gyakorlat, mely a két bűncselekmény találkozásakor a látszólagos halmazat miatt csak a szolgálatban kötelességszegés vétségének megállapítását teszi lehetővé. Másodlagos indítványát is fenntartotta, mely szerint az elsőfokú bíróság ítélete iratellenessége miatt megalapozatlan, mely megalapozatlanság a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető, amely alapján védenca bizonyítottság hiányában történő felmentésének lehet helye.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában előadta, hogy továbbra sem érzi magának bűnösnek a terhére rótt bűncselekményben. Utalt arra, hogy az eljárás adatai alapján megállapítható, hogy a vezető ügyeletes amennyiben számára utasítást adott volna az öngyilkossági kísérlet utáni teendőkre, abban az esetben neki is jelentési kötelezettsége keletkezett volna a kapitányság vezetője felé. Ebben az esetben azonnal megkezdődött volna az az intézkedés sorozat, amely csak a hivatalos személy elleni erőszak után, az ő intézkedése alapján indult meg. Álláspontja szerint öngyilkossági kísérlet nem is történt, mivel az előállított személy elszámoltatásakor azt mondta, hogy az ingét csak a vállán vetette át, azzal nem kívánt önakasztást végrehajtani, az általa végzett cselekmény önkárosításra nem is volt alkalmas. Csatlakozva a védőjéhez felmentését kérte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 349. § (1) bekezdése alapján csak **II.r. vádlott** tekintetében bírálta felül, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete **I.r. vádlott** tekintetében jogorvoslatok hiányában 2013. május 06-án jogerőre emelkedett.

A másodfokú bíróság felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érkezésétől számítva indokolatlanul későn tűzte ki az ügyet tárgyalásra, arra az ügy érkezésétől számított közel két év elteltével került sor. Megállapítható azonban az is, hogy az ügyben bíró változás történt, ezért az ügydöntő határozatot hozó bíró az eljárási szabálysértésért nem tehető felelőssé. Az elsőfokú bíróság egyebekben az eljárási szabályok betartásával járt el.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelességének eleget tett, tárgyalásán kihallgatta a vádlottakat, és megvizsgálta **II.r. vádlott** érdemi védekezését, melyben tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. A bíróság az üggyel összefüggésben tanúkat hallgatott ki, ismertette a releváns okiratokat, majd az általa feltárt bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte. Ennek során nem fogadta el **II.r. vádlott** azon védekezését, hogy nem volt tudomása az előállított személy öngyilkossági kísérletéről, illetve, hogy nem hívta fel **I.r. vádlottat** arra, hogy jelentésében ne tegyen említést a rendkívüli eseményről. Ezzel szemben **I.r. vádlott** bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomását, és e vallomást alátámasztó **tanú1, tanú2** tanúk vallomásait fogadta el. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során logikai hibát nem vétett, az általa megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól.

Az előzőekre figyelemmel a **II.r. vádlott** védőjének védence bizonyítékok hiányában történő felmentésre irányuló indítványa eredményre nem vezethetett, mivel az lényegében az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadta. A Be. 351. § (1) és Be. 352. § (3) bekezdésében meghatározott felülmérlegelés tilalmára figyelemmel a másodfokú bíróság nem értékelhette az elsőfokú bíróságtól eltérően a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és a törvényben írt feltételek hiányában nem állapíthatott meg olyan eltérő tényállást, amely **II.r. vádlott** felmentéséhez vezethetett volna.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal, hogy az új büntető törvénykönyv rendelkezései a vádlott cselekményeinek kedvezőbb elbírálását tenné lehetővé, és az a **II.r. vádlott** bűncselekmény hiányában történő felmentéséhez vezetne, a vádlott cselekményét a Btk. 2.§-a alapján cselekmény elkövetése idején hatályos büntető törvények alapján bírálta el.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a 2012. évi C. törvény nem teszi lehetővé a **II.r. vádlott** cselekményének kedvezőbb elbírálását, és a védői indítvánnyal ellentétben nem eredményezheti bűncselekmény hiányában történő felmentését az alábbiak szerint.

A Budapesti Katonai Ügyészség **II.r. vádlottal** szemben a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint büntetendő felbujtóként elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége, valamint a Btk. 354. § (1) bekezdés I. fordulatába ütköző parancs iránti engedetlenség vétsége miatt emelt vádat. Az elsőfokú bíróság részben a vádtól eltérően állapította meg a **II.r. vádlott** cselekményét, mivel

álláspontja szerint azzal a magatartásával, hogy szolgálata során a rá vonatkozó jelentési kötelezettségét nem teljesítette a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban köteleességszegés vétségét valósította meg és nem a jelentési kötelezettség megszegésének vétségét. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a 2012. évi C. törvény 440. § (1) bekezdésébe ütköző jelentési kötelezettség megszegésének vétsége a katonát terhelő általános jelentési kötelezettség elmulasztásával szemben kíván védelmet nyújtani, amely jelen idő szerint akkor bűncselekmény, ha ez a mulasztás a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár. Ezzel szemben a szolgálatban köteleességszegés vétségét az új Btk. 438. § (1) bekezdése szerint továbbra is az követi el, aki az ő-, ügyeleti, vagy egyéb készenléti szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezéseket más módon súlyosan megszegi. Továbbra is irányadó az a bírói gyakorlat, mely szerint e fordulat megállapításának akkor van helye, hogyha a rendelkezések megszegése a szolgálat rendeltetését megghiúsítja, és legalább olyan súlyú, mint az egyéb elkövetési magatartások tanúsítása, azaz a szolgálat ideje alatt történő elalvás, tudatmódosító szer fogyasztása, illetve a rendeltetési hely elhagyása.

A II.r. vádlott részére a tényállásban írt szolgálati utasítás egyértelmű jelentési kötelezettséget írt elő rendkívüli esemény bekövetkezésekor, amit II.r. vádlott elmulasztott, illetve fehívásával előidézte I.r. vádlott ilyen jellegű magatartását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint I. és II.r. vádlott által ellátott szolgálat rendeltetése a jelentési kötelezettségek elmulasztásával megghiúsult, ezért külön - külön elkövették a szolgálatban köteleességszegés vétségét. II.r. vádlott I.r. vádlott cselekményében felbujtóként is részt vett.

Megállapítható, hogy a szolgálatban köteleességszegés vétségének jelentési kötelezettség elmulasztásával történő elkövetése, a védő által felvetettek szerint nem eredményezheti az irányadó bírói gyakorlat megváltozását. Az egyik a katona általános jelentési kötelezettségével összefüggésben, míg a másik a szolgálatban előírt jelentési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatban merülhet fel, mely utóbbi a másodfokú bíróság álláspontja szerint nagyobb társadalomra veszélyességgel bír. Az új Btk. kifejezi e különbséget azzal, hogy az általános jelentési kötelezettség elmulasztása csak akkor lép túl a fegyelmi vétség határán, és valósít meg katonai bűncselekményt, hogyha az a szolgálat ellátására jelentős veszélyével jár. A szolgálatban elkövetett jelentési kötelezettség pedig akkor értékelendő bűncselekményként, ha az a szolgálat rendeltetését megghiúsítja. Nem szükséges, hogy a jelentős hátrány bekövetkezzon. Ha azonban ez megtörténik, akkor a szolgálatban köteleességszegés büntette valósul meg.

Az előzőekre figyelemmel nem értett egyet a másodfokú bíróság II.r. vádlott felmentésére irányuló indítvánnyal, és osztotta az elsőfokú bíróság cselekmény jogi minősítésével kapcsolatban kifejtett álláspontját.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, és nem tévedett, amikor II.r. vádlott tekintetében intézkedést alkalmazott. Az általa kiszabott 1 év próbára bocsátás alkalmas a büntetési célok elérésére.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva a II.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1), (3) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2014. április 23.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **II.r. vádlott** vonatkozásában jogerős.

, 2014. április 23.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke